

הפקולטה להנדסת תעשייה וניהול

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

המרצים: רן סמורודינסקי, איילת קוגוס

בחינה במבוא לכלכלה (094591)

תאריך הבחינה: 22.7.2013

מועד א' - סמסטר אביב תשע"ג

טור 3

הוראות לנבחן/ת:

- משקל כל שאלה - 5 נקודות. בסך הכל 20 שאלות.
- סמן/י את התשובות בטופס התשובות המצורף בעט בצבע כחול/שחור בלבד.
- יש לסמן תשובה אחת בלבד לכל שאלה.
- בתחילת הבחינה הקפד/י לרשום ולסמן כראוי את תעודת הזהות על טופס התשובות המצורף. כמו כן הקפד/י לסמן את מספר הטור.
- הבחינה בת 3 שעות.
- באפשרותך להשתמש בדף הנוסחאות המצורף לבחינה, ובמחשבון מדעי רגיל. כל חומר עזר אחר אסור.
- בשאלות במיקרו כלכלה הנח/י שעקומות הביקוש וההיצע רגילות (אלא אם כתוב אחרת בגוף השאלה).
- בשאלות במאקרו כלכלה הנח/י קשיחות מחירים כלפי מטה.
- עליך להגיש את טופס הבחינה (השאלות), את מחברות הטייטה, ואת טופס התשובות. שים/י לב שתעודת הזהות רשומה כראוי על גבי טופס התשובות.
- שים/י לב לסמן את מספר הטור, כפי שמופיע על טופס הבחינה, על גבי טופס התשובות.
- הציון ייגזר מטופס התשובות בלבד!

ב ה צ ל ח ה !!!

שאלה 1

הצרכנים במשק מוכנים להוציא תמיד סכום קבוע לרכישת עניבות. במשק נמכרות עניבות מיובאות בלבד (אין יצרנים מקומיים שמייצרים את המוצר). עד כה היה מכס של A ש"ח על כל עניבה מיובאת וכעת הממשלה החליטה להוריד את המכס ל B ש"ח לעניבה ($A > B > 0$).

מה מהבאים נכון כתוצאה מכך?

- א. תקבולי הממשלה מהמכס לא ישתנו.
- ב. תקבולי הממשלה מהמכס יגדלו.
- ג. תקבולי הממשלה מהמכס יקטנו.
- ד. לא ניתן לקבוע את השינוי בתקבולי הממשלה מהמכס משום שאין ייצור מקומי.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 2

X ו- Y הם מוצרים תחליפיים. חל שיפור טכנולוגי בייצור X המעלה את התפוקה השולית של גורמי הייצור (לכל כמות של גורם ייצור). מה מהבאים נכון כתוצאה מכך?

- א. ירידה במחיר מוצר X וירידה במחיר מוצר Y .
- ב. עלייה בכמות מוצר X ועלייה בכמות מוצר Y .
- ג. עלייה במחיר מוצר X וירידה במחיר מוצר Y .
- ד. ירידה בכמות מוצר X ועלייה בכמות מוצר Y .
- ה. עלייה במחיר מוצר X ועלייה במחיר מוצר Y .

שאלה 3

טלוויזיות הנצרכות בארץ מיוצרות בארץ ובחו"ל (הניחו שתמיד קיים יבוא). היצע חו"ל גמיש לחלוטין. כעת, כדי לצמצם את היבוא, הממשלה שוקלת להטיל מכסה שתגביל את הכמות המיובאת. אם המכסה אכן תקטין את היבוא, מה מהבאים נכון?

- א. היבוא יקטן והיצור המקומי לא ישתנה.
- ב. המחיר לצרכן יעלה והיצור המקומי יגדל.
- ג. המחיר לצרכן יהיה גבוה מהמחיר ליצרן המקומי ששווה למחיר העולמי.
- ד. לא ייתכן שהמכסה תקטין את היבוא.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 4

שתי עקומות אדישות אינן יכולות לחתוך זו את זו, שכן מחיתוכן היה נובע ש:

- א. שכל הסלים הנמצאים על האחת שקולים לסלים שנמצאים על השניה.
- ב. שכל הסלים הנמצאים על האחת עדיפים על פני הסלים שנמצאים על השניה.
- ג. שכל הסלים הנמצאים על האחת נחותים מהסלים שנמצאים על השניה.
- ד. שלא קיימים על האחת סלים השקולים לאלה שעל השניה.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 5

- במשק פתוח מתקיימים תמיד הן ייצור מקומי והן ייבוא של בלונים (מוצר נורמלי). ידוע שהיצע חו"ל גמיש לחלוטין. כעת, הכנסת הפרטים עלתה. כתוצאה מכך, מה מהבאים נכון?
- א. סך הרווחה החברתית במשק לא השתנתה.
 - ב. עודף הצרכן לא השתנה.
 - ג. רווחת (עודף) היצרן המקומי לא השתנה.
 - ד. הכמות הנצרכת לא השתנתה.
 - ה. הכמות המיובאת לא השתנתה.

שאלה 6

- מדוע עקומת התמורה יורדת משמאל לימין?
- א. משום שכמות גורמי הייצור במשק מוגבלת.
 - ב. משום שרצונותיהם של בני המשק אינם מוגבלים.
 - ג. משום שקיימת התמחות של גורמי הייצור במשק.
 - ד. משום שהעלות האלטרנטיבית השולית גדלה עם הרחבת היקף הייצור.
 - ה. כל התשובות הנ"ל (א-ד) נכונות.

שאלה 7

- מוצר Q מיוצר באמצעות גורם יצור משתנה יחיד: עבודה L (עובדים). פונקציית הייצור הנה:
- $$Q(L) = 9L^{2/3} + 10$$
- שכר העבודה לעובד הינו: $W = 3$. מחיר המוצר בשוק: $P = 7$, וההוצאות הקבועות ליצור המוצר הינן: $TFC = 1020$.
- בתנאי תחרות משוכללת, מהם התפוקה האופטימלית והרווח הכולל של הפירמה?
- א. תפוקה 1186, רווח 5026.
 - ב. תפוקה 2177, רווח 4026.
 - ג. תפוקה 1174, רווח 3045.
 - ד. תפוקה 1774, רווח 3166.
 - ה. תפוקה 2744, רווח 3076.

שאלה 8

ידוע כי כתוצאה מעליית ההכנסה של הצרכנים הביקוש למוצר X עלה, כך שבכל רמת מחיר הכמות המבוקשת עלתה פי 2 לעומת הכמות ההתחלתית. הניחו עקומות ביקוש והיצע לינאריות רגילות. בתנאי תחרות משוכללת, מה יקרה לכמות שווי משקל (ביחס לכמות ההתחלתית)?

- א. תגדל ביותר מפי 2.
- ב. תגדל בדיוק פי 2.
- ג. תגדל בפחות מפי 2.
- ד. תישאר ללא שינוי.
- ה. אין מספיק נתונים כדי לקבוע.

שאלה 9

במשק שני שווקים האחד למוצר X והשני למוצר Y . שני השווקים פועלים בתנאי תחרות משוכללת. בשוק למוצר X הביקוש נתון על ידי: $Q_X = 20$ וההיצע נתון על ידי: $P_X = Q_X$. בשוק למוצר Y הביקוש נתון ע"י: $P_Y = 6$ וההיצע נתון על ידי: $P_Y = Q_Y$. הממשלה מטילה מס בגובה 2 ש"ח ליחידה על מוצר X , ומשתמשת בכל הכנסותיה ממיסים למימון סובסידיה כוללת למוצר Y , כאשר הסובסידיה היא בגודל קבוע (חיובי ממש) ליחידה. מהו המחיר לצרכן עבור יחידת Y לאחר הסובסידיה?

- א. 1.
- ב. 2.
- ג. 3.
- ד. 4.
- ה. 6.

שאלה 10

עקומת הביקוש למוצר Q נעה בין הצירופים $(0, 20)$ ו- $(20, 0)$. (עקומה רציפה ולינארית). בענף Q פועל מונופול. העלות השולית של המונופול קבועה לכל כמות ייצור ושווה ל-10 ש"ח. למונופול ישנן עלויות קבועות בגובה 15 ש"ח. מה מהבאים נכון?

- א. המונופול ייצר 10 יחידות ומחיר שווי משקל יהיה 10 ש"ח ליחידה.
- ב. המונופול לא ייצר כלל.
- ג. מכיוון שהעלות השולית קבועה, אין שינוי בסך הרווחה החברתית בכל מצב.
- ד. המונופול יבחר לייצר גם בטווח הארוך.
- ה. רווחת המונופול (עודף יצרן) תהיה 10 ₪.

שאלה 11

נתונים: פונקציית הביקוש המצרפית: $Q^D(P) = 212 - 2P$, פונקציית הוצאות של יצרן בודד:

$$TC(q) = 4q^2 + 14q + 256.$$

כמה פירמות (מספר שלם) יהיו בענף בטווח הארוך? (הניחו שאין חסמי כניסה ויציאה מהענף).

א. 4

ב. 6

ג. 7

ד. 8

ה. אין מספיק נתונים כדי לקבוע

שאלה 12

הממשלה שוקלת להטיל מס על כל יחידה מיוצרת של X . מה עליה לקחת בחשבון מבין הבאים:

א. כאשר עקומת הביקוש למוצר קשיחה לחלוטין וההיצע רגיל, כל נטל המס יפול על היצרנים.

ב. כאשר עקומת ההיצע למוצר גמישה לחלוטין והביקוש רגיל, כל נטל המס יפול על היצרנים.

ג. כאשר עקומת ההיצע למוצר קשיחה לחלוטין והביקוש רגיל, כל נטל המס יפול על הצרכנים.

ד. נטל המס יתחלק שווה בשווה בין היצרנים לצרכנים, ללא קשר לגמישות עקומות הביקוש

וההיצע.

ה. כאשר עקומת הביקוש למוצר גמישה לחלוטין וההיצע רגיל, כל נטל המס יפול על היצרנים.

שאלה 13

ליידי "מאמא" הינה זמרת בריטית שקיימה לאחרונה הופעות באוסטרליה ובישראל, כאשר

ההופעות בישראל ובאוסטרליה היו בהפקה מקומית. לפיכך מה מהבאים נכון?

א. השכר שקיבלה תמורת ההופעה בישראל הוא חלק מהתמ"ג של ישראל והתל"ג של בריטניה.

ב. השכר שקיבלה תמורת ההופעה בישראל הוא חלק מהתל"ג של ישראל והתמ"ג של בריטניה.

ג. השכר שקיבלה תמורת ההופעות באוסטרליה ובישראל הוא חלק מהתמ"ג של בריטניה.

ד. השכר שקיבלה תמורת ההופעה באוסטרליה אינו חלק מהתל"ג של בריטניה.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 14

מבין הבאים, מהם מרכיבי בסיס הכסף?

א. סכום המזומן בבנקים המסחריים והמזומן שבידי הציבור.

ב. סכום פיקדונות העו"ש והמזומן שבידי הציבור.

ג. סכום פיקדונות העו"ש והרזרבות של הבנקים.

ד. סכום המזומן בבנקים המסחריים וההלוואות של הבנקים המסחריים לציבור.

ה. סכום ההלוואות של הבנקים המסחריים לציבור ופיקדונות העו"ש.

הנתונים הבאים מתייחסים לשאלות 15-16:

להלן נתונים על מערכת הבנקאות במשק מסוים:

יחס הרזרבה - 0.25

בסיס הכסף - 2,000 ש"ח

כמות הכסף - 5,000 ש"ח

שאלה 15

מהנתונים הנ"ל, מהו סכום ההלוואות של הבנקים המסחריים לציבור?

א. 1,000 ש"ח.

ב. 2,000 ש"ח.

ג. 2,500 ש"ח.

ד. 3,000 ש"ח.

ה. 4,600 ש"ח.

שאלה 16

בהמשך לנתוני ההתחלה, ידוע כעת כי הציבור במשק מעוניין תמיד לשמור על יחס קבוע בין המזומן שבידיו ופיקדונות העו"ש. בנוסף נתון כי הבנק המרכזי רכש אג"ח מהציבור בסך 500 ש"ח. כתוצאה מכך, מה מהבאים נכון לגבי כמות הכסף החדשה במשק?

א. תגדל ב-1250 ש"ח.

ב. תקטן, אך לא ניתן לחשב בכמה.

ג. תגדל ב-2,000 ש"ח.

ד. תקטן ב-1,500 ש"ח.

ה. לא תשתנה מכיוון שמדובר בעירוי חיצוני.

שאלה 17

במשק סגור נתון:

$$C = 200 + 0.6Y_d ; I = 200 - 160r ; G = 200 ; T_{net} = 200 ;$$

$$L^d = 100 + 0.5Y - 50r ; M = 200 ; P = 1 ; Y_F = 1400$$

בעקבות החמרה בטחונות הממשלה מגדילה את הוצאותיה ב-200. (אין שינוי במיסים ובכמות הכסף במשק). כתוצאה מכך, מה יקרה בשווי משקל חדש?

א. התוצר יגדל ב-500.

ב. שער הריבית החדש יהיה 3.

ג. תהיה אינפלציה של 54%.

ד. החסכון הממשלתי יקטן ב-130.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 18

משק סגור נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה. הממשלה מחליטה להגדיל את הוצאותיה (הרחבה פיסקלית) ומממנת זאת על ידי הרחבה מוניטארית. ידוע כי לאחר השינויים כמות הכסף הנומינלית במשק גדלה ב-100%, והציבור מחזיק בידיו באותה כמות מזומנים.

מה יקרה לרמת המחירים בשווי המשקל החדש?

- רמת המחירים תעלה בדיוק ב-100%.
- רמת המחירים לא תשתנה כלל.
- רמת המחירים תעלה ביותר מ-100%.
- רמת המחירים תעלה בפחות מ-100%.
- אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 19

במשק מסוים כמות הכסף הריאלית הינה 5,625 עם רמת מחירים בגובה 2. פיקדונות עו"ש עומדים על 10,000. ההלוואות לציבור עומדות על 5000. ידוע כי הבנקים המסחריים מקיימים את יחס הרזרבה הנדרש. כעת, עקב הבחירות הקרבות ובאות לנשיאות אחת ממדינות ערב, הממשלה החליטה להגדיל את הוצאותיה בסך 1000 ש"ח. היא עושה זאת ע"י לקיחת מלווה מהציבור. ידוע, כי הציבור תמיד שומר על כמות המזומן בידיו קבועה. כתוצאה מכך, מה מהבאים נכון?

- כמות הכסף תגדל בפחות מ-3000.
- ההלוואות יגדלו ביותר מ-2000.
- בסיס הכסף לא ישתנה.
- בסיס הכסף יגדל ב-1000.
- בסיס הכסף יקטן ב-3000.

שאלה 20

במשק מסוים מתקיים:

$$C = 200 + 0.8Y_d ; I = 600 - 10r ; G = 600 ; T_{net} = 500 ; EX = 200 ; IM = 200 ;$$

$$L^d = 500 + Y - 50r ;$$

בסיס הכסף הינו 700 ₪, יחס הרזרבה 0.2, והציבור מעוניין להחזיק בידיו **תמיד** 200 ₪. רמת המחירים במצב המוצא הינה 1. ידוע שבמצב המשק המתואר לעיל תוצר שווי משקל שווה לתוצר תעסוקה מלאה מבלי שהתרחשו עליות מחירים.

מה יקרה בשווי"מ חדש (ביחס להתחלתו) אם הבנק המרכזי מנפיק אג"ח לציבור בסך 100 ₪?

- $P=7/6$.
- הצריכה הפרטית תקטן.
- הריבית תקטן.
- עודף הייבוא יקטן.
- אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה/תשובה	טור 1	טור 2	טור 3
1	א	א	ג
2	ג	א	א
3	ב	ב	ב
4	א	א	א
5	א	א	ג
6	א	א	א
7	ב	א	ד
8	א	ג	ג
9	ה	ה	ה
10	ה	ד	ד
11	ג	ג	ג
12	ג	ה	ה
13	ג	ג	א
14	א	א	א
15	ד	ד	ד
16	ב	ב	א
17	א	ב	ב
18	ב	ג	ג
19	ג	ג	ג
20	ד	ד	ב